

KORIŠTENJE EU FONDOVA NA PRIMJERU FINANCIRANJA MUZEJA U STAROM GRADU

Mrkonjić, Karla

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:776959>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-02**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**KORIŠTENJE EU FONDOVA NA PRIMJERU
FINANCIRANJA MUZEJA U STAROM GRADU**

Mentor:

doc. dr. sc. Paško Burnać

Studentica:

Karla Mrkonjić

Split, 05. rujna 2019.

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
1.1. Problem istraživanja	5
1.2. Predmet istraživanja	5
1.3. Ciljevi istraživanja.....	6
1.4. Metode istraživanja	7
1.5. Struktura rada	7
2. EUROPSKI STRUKTURNI I INVESTICIJSKI FONDOVI U RH	8
2.1. Pojam i definicija EU fondova.....	8
2.1.1. Kohezijska politika Europske Unije	8
2.2. Pristupanje Hrvatske Europskoj Uniji.....	9
2.3. Raspodjela sredstava u RH.....	10
2.3.1. Operativni programi	11
2.3.2. Pretpristupni programi.....	12
2.3.3. Objavljeni natječaji po operativnim programima 2014.-2020.	13
2.3.4. Ugovoreno na razini ESI fondova 2014.-2020.....	14
2.3.5. Plaćeno na razini ESI fondova 2014.-2020.	14
3. FINANCIRANJE MUZEJA STAROG GRADA IZ EU FONDOVA	15
3.1. Muzej Starog Grada	15
3.2. Odras prošlih stoljeća	16
3.2.1. Vrijeme nevolja	16
3.2.2. Vrijeme novog života	17
3.3. Bespovratna sredstva za obnovu i revitalizaciju kulturne baštine	18
4. PROJEKT „REKONSTRUKCIJA MUZEJA STAROG GRADA“	19
4.1. Svrha i opravdanost projekta	19
4.2. Informacija o provedbenim kapacitetima prijavitelja i odabiru partnera	20
4.3. Održivost rezultata nakon završetka projekta	20
4.4. Ciljevi projekta s pokazateljima	21

4.4.1. Sadržajan kulturno-društveni život lokalnog stanovništva.....	21
5. ELEMENTI PROJEKTA I PRORAČUN	22
5.1. Povezanost elemenata projekta s projektnim ciljevima.....	23
5.2. Analiza troškova	24
5.3. Raspored provedbe elemenata projekta.....	25
5.4. Ukupni troškovi projekta.....	25
5.5. Logička matrica „Stari Grad“.....	26
ZAKLJUČAK	28
SAŽETAK	29
SUMMARY	29
LITERATURA.....	30
POPIS SLIKA	31
POPIS TABLICA	31

1. UVOD

Europska unija, ekonomska je i politička unija, jedinstvena međuvladina i nadnacionalna zajednica europskih država, nastala kao rezultat procesa suradnje i integracije koji je započeo 1951. godine između šest država (Belgije, Francuske, Njemačke, Italije, Luksemburga i Nizozemske).

Europska unija formalno je uspostavljena 1. studenog 1993. Godine stupanjem na snagu Ugovora u Europskoj uniji (poznatiji kao Ugovor iz Maastrichta). Trenutno se može definirati kao federacija u monetarnim odnosima, poljoprivredi, trgovini i zaštiti okoliša; konfederacija u društvenoj i gospodarskoj politici, zaštiti potrošača, unutarnjoj politici; i kao međunarodna organizacija u vanjskoj politici.

Europska unija danas ima 28 država članica. Prostire se na 4.381.324 km², a ima oko 508 milijuna stanovnika.¹

Jedan od ciljeva politike Europske Unije predstavlja pokretanje ekonomskih i gospodarskih procesa u svrhu razvoja zemalja članica Unije. Fondovi Europske unije zamišljeni su kao sredstvo djelovanja na regionalnim razinama s ciljem regionalnog razvoja u svrhu povećanja učinkovitosti na nacionalnog gospodarstva te uravnoteženi razvitak svih područja unutar zemlje članice Unije.

Slika 1: Države članice Europske Unije

¹ Europska Unija : https://hr.wikipedia.org/wiki/Europska_unija

1.1. Problem istraživanja

Europski fondovi su financijski instrumenti za provedbu pojedine javne politike Europske unije u zemljama članicama.

Navedene javne politike Europske unije, država članica i država kandidatkinja temelj su za određivanje ciljeva čije ostvarenje će se poticati financiranjem kroz EU fondove.

EU fondovi su novac europskih građana koji se, sukladno određenim pravilima i procedurama, dodjeljuju raznim korisnicima za provedbu projekata koji trebaju pridonijeti postizanju spomenutih ključnih javnih politika EU.

Problem istraživanja kreće od pretpostavke nedostatka raspoloživih sredstava za kapitalna ulaganja. Takvo stanje u sve većoj mjeri nameće potrebu, a i obvezu investitorima da se okrenu alternativnim dostupnim izvorima financiranja te omogućuje ekonomsku korist planiranih kapitalnih ulaganja putem dostupnih fondova Europske unije.

1.2. Predmet istraživanja

Predmet istraživanja ovog završnog rada je analizirati uspješnost EU fondova na primjeru financiranja projekta „Rekonstrukcija muzeja Starog Grada“ koji će biti od važnog značaja za promicanje kulturne baštine otoka Hvara i gospodarstva Republike Hrvatske.

Ulaskom u EU, Hrvatska je postala korisnik Europskih strukturnih i investicijskih fondova čiji ukupan iznos koji je na raspolaganju Hrvatskoj za proračunsko razdoblje 2014.- 2020. iznosi preko 10,7 milijardi eura.²

Kako bi se navedena sredstva koja su na raspolaganju RH (10.7 milijardi eura) mogla usmjeriti na projekte, potrebno je provesti cijeli niz koraka, a prvi je objava konkretnog natječaja za sufinanciranje projekata.

Nakon objave natječaja, proces korištenja EU sredstava započinje ugovaranjem projekata. Ugovaranjem projekta i početkom njegove realizacije počinju i financijske obveze po

² Hrvatska u Europskoj uniji. Dostupno na: https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2018/07/5_godina_RH_u_EU_brosura_final.pdf

projektu. Stoga je idući korak u tijeku EU novca isplata korisnicima ovisno o dinamici provedbe aktivnosti unutar tih projekata i temeljem provjera namjenskog i ispravnog trošenja sredstava.³

Isplaćena sredstva korisnicima se potom ovjeravaju na nacionalnoj razini, odnosno za provjerene i odobrene izdatke izrađuju se Izjave o izdacima koje se uz Zahtjeve za plaćanja šalju Europskoj komisiji nekoliko puta godišnje. Konačno, slijede isplate iz proračuna EU u proračun države članice

1.3. Ciljevi istraživanja

Europski strukturni i investicijski fondovi (ESI fondovi), koje Hrvatska ima na raspolaganju u novoj proračunskoj perspektivi EU za razdoblje 2014. – 2020. godine, imaju za cilj doprinijeti održivom rastu, povećati zaposlenost, povećati konkurentnost te općenito, omogućiti konvergenciju manje razvijenih članica razvijenijim članicama i regijama Europske unije.

Proračunom EU-a neće se financirati ono što se može pokriti iz nacionalnih proračuna, nego je usmjeren na područja u kojima europska financijska sredstva donose stvarnu dodanu vrijednost. Njime se financira ono što se inače ne bi financiralo ili ono što bi bilo skuplje financirati iz nacionalnih proračuna.⁴

Temeljni cilj istraživanja jest promicanje kulture, baštine i gospodarstva gdje se u sklopu Prioritetne osi 6 „Zaštita okoliša i održivost resursa“ OPKK-a nalazi se Investicijski prioritet 6c „Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine“ sa specifičnim ciljem 6c1 „Povećanje zaposlenosti i turističkih izdataka kroz bolje upravljanje kulturnom baštinom“.⁵

³ Tijek novca u EU. Dostupno na: https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2018/07/5_godina_RH_u_EU_brosura_final.pdf

⁴ Europa 2020; Europska strategija rasta: <https://izvoz.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Kohezijska%20politika%20EU%20i%20Hrvatska%202014.-2020..pdf>

⁵ Priprema programskih dokumenata. Dostupno na: <https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2017/03/OPKK-Sazetak-prioriteta-i-ciljeva-1.pdf>

S obzirom na bogatu kulturnu baštinu kojom raspolaže Republika Hrvatska – više od 8.000 zaštićenih kulturnih dobara, uključujući 7 dobara na UNESCO-ovom popisu svjetske baštine i 14 nematerijalnih dobara na UNESCO-ovom popisu nematerijalne baštine čovječanstva - njenom revalorizacijom, obnovom i revitalizacijom ostvarit će se gospodarska korist stvaranjem inovativnih usluga i proizvoda u cilju održivosti, razvoja, zapošljavanja i socijalne kohezije.⁶

1.4. Metode istraživanja

U istraživanju i predstavljanju rezultata istraživanja, do kojih je došlo obradom zadanog problema istraživanja, koristit će se metode indukcije i dedukcije te metoda analize i sinteze. Deduktivno-logičkim pristupom povezat će se ključni dosadašnji teorijski i empirijski rezultati, dok će se zaključak rada prikazati metodom sinteze.

Kako bi prikaz bio jednostavan i pregledan, koristit će se grafikoni i tablice te će rad biti baziran na sekundarnim podacima prikupljenim iz knjiga, znanstvenih članaka te ostalih članaka sa Interneta.

1.5. Struktura rada

Završni rad sastoji se od pet povezanih cjelina kroz koje će se provesti planirano istraživanje. Prvi dio rada odnosi se na uvod putem kojeg se predstavlja predmet i problem istraživanja gdje je ujedno i objašnjena svrha i cilj istraživanja. U drugoj cjelini opisan je pojam Europske Unije i EU fondova uz mogućnosti korištenja u Republici Hrvatskoj. U trećem dijelu rada objašnjena je povijest kulturne baštine Starog Grada, dok u četvrtom i petom dijelu rada prikazan je sam proces cjelokupne osmišljenosti financiranja projekta Starog Grada, odnosno kako doći do novca koji nam se nudi iz fondova Europske Unije. U posljednoj cjelini predstavljena je logička matrica iz koje je donesen sam zaključak.

⁶ Lista zaštićenih kulturnih dobara. Dostupno na: <https://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=3650>

2. EUROPSKI STRUKTURNI I INVESTICIJSKI FONDOVI U RH

2.1. Pojam i definicija EU fondova

Europski fondovi su financijski instrumenti za provedbu pojedine javne politike Europske unije u zemljama članicama.

Navedene javne politike Europske unije, država članica i država kandidatkinja temelj su za određivanje ciljeva čije ostvarenje će se poticati financiranjem kroz EU fondove. EU fondovi su novac europskih građana koji se, sukladno određenim pravilima i procedurama, dodjeljuju raznim korisnicima za provedbu projekata koji trebaju pridonijeti postizanju spomenutih ključnih javnih politika EU.

Europske javne politike donose se za razdoblje od 7 godina te se nazivaju financijskom perspektivom. Trenutno se nalazimo u financijskoj perspektivi 2014.-2020. kojoj je prethodila financijska perspektiva 2007.-2013.

2.2. Regionalna (kohezijska politika EU)

Kohezijska politika jedna je od najvažnijih politika koje provodi EU nastojeći unaprijediti ekonomsku i socijalnu koheziju s krajnjim ciljem smanjivanja razvojnih razlika između regija unutar EU. Ona je istovremeno i politika solidarnosti koja osigurava sredstva za nerazvijene regije putem sufinanciranja projekata u sektoru okoliša, prometa, malog i srednjeg poduzetništva, inovacija, obrazovanja, poticanje zapošljavanja, socijalne uključenosti itd.

Oko 351,8 milijardi eura, odnosno 32,5 % ukupnog planiranog proračuna EU odvaja se za Kohezijsku politiku. Od toga iznosa oko 8,4 milijarde eura je iznos predviđen za Hrvatsku, odnosno za sufinanciranje projekata u Hrvatskoj.⁷

Kohezijska politika provodi se putem tri fonda: Kohezijskog fonda, Fonda za regionalni razvoj i Europskog socijalnog fonda koji zajedno s Fondom za pomorstvo i ribarstvo te Fondom za ruralni razvoj čine Europske strukturne i investicijske fondove.

⁷ Kohezijska politika. Dostupno na: https://ec.europa.eu/regional_policy/hr/policy/what/glossary/c/cohesion-policy

Slika 2: Kohezijska politika

2.2. Pristupanje Hrvatske Europskoj Uniji

Dana 1. srpnja 2013. godine Republika Hrvatska postala je 28. punopravna članica Europske Unije.

Slika 3: Zastave EU i Hrvatske na zgradi Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija

Jedan od glavnih ciljeva vanjske politike Republike Hrvatske bio je ulazak u punopravno članstvo Europske unije. Hrvatska je podnijela zahtjev za punopravno članstvo 21. veljače 2003. godine, a službeni status kandidata za članstvo u EU dobila je 18. lipnja 2004.

Pristupni progovori, koji su trebali započeti u ožujku 2005., odgođeni su, a kao uvjet za početak pregovora istaknuta je potpuna suradnja s Haškim sudom za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije. Pregovori su službeno otvoreni 3. listopada 2005. godine, nakon što je glavna haška tužiteljica potvrdila potpunu suradnju Hrvatske s Haškim sudom.

Pregovori o članstvu u Europskoj uniji bili su podijeljeni u nekoliko faza. Prva faza, analiza usklađenosti zakonodavstva zemlje kandidata s europskim propisima (tzv. screening) započela je nakon otvaranja pregovora (20. listopada 2005. godine), i trajala je godinu dana (završila je 18. listopada 2006.).⁸

⁸ Pristupanje Hrvatske Europskoj Uniji. Dostupno na: https://hr.wikipedia.org/wiki/Pristupanje_Hrvatske_Europskoj_uniji

Nakon screeninga, započeli su pregovori. Pregovori su se fokusiraju na uvjete pod kojima će država kandidatkinja usvojiti, implementirati i izvršavati *acquis communautaire* (odnosno pravnu stečevinu Europske unije). Inače, o sadržaju pravne stečevine nema pregovora, jer se pregovori temelje na načelu da svaka država kandidatkinja tijekom pregovora mora usvojiti cjelokupnu pravnu stečevinu.

2.3. Raspodjela sredstava u RH

U financijskom razdoblju 2014.-2020. Republici Hrvatskoj je iz Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova na raspolaganju ukupno 10,676 milijardi eura.

Od tog iznosa 8,397 milijardi eura predviđeno je za ciljeve kohezijske politike, 2,026 milijarde eura za poljoprivredu i ruralni razvoj te 253 milijuna eura za razvoj ribarstva.⁹

Za korištenje ESI fondova ključan je strateški okvir jer se novac usmjerava na postizanje ciljeva identificiranih unutar određenog strateškog okvira. Strateški okvir je niz javnih politika (strategija, uredbi, zakona, podzakona itd.) koji sadržavaju ciljeve i smjernice za razvoj Europske unije i određene države članice, ali i prioritete koji će se financirati.

Ključni strateški okvir Europske unije za razdoblje 2014.-2020. čine Kohezijska politika, Strategija Europa 2020 i pojedine sektorske javne politike.

Na razini Republike Hrvatske, strateški okvir za korištenje ESI fondova određen je Sporazumom o partnerstvu, operativnim programima, Zajedničkim nacionalnim pravilima i Zakonom o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje ESI fondovima u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2020. te uredbama koje propisuju nadležnost pojedinih tijela za svaki ESI instrument.

Partnerski sporazum utvrđuje nacionalnu strategiju za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova te opisuje na koji način će Republika Hrvatska pristupiti ispunjavanju zajedničkih ciljeva strategije Europa 2020 uz pomoć sredstava iz proračuna Europske unije.

Slika 4: Europski strukturni i investicijski fondovi

⁹ Europski strukturni i investicijski fondovi. Raspoloživo na : <http://www.strukturnifondovi.hr/eu-fondovi> [preuzeto 06.05.2019.]

2.3.1. Operativni programi

Operativni programi su dokumenti u kojima se detaljnije opisuju i razrađuju mjere i aktivnosti za učinkovitu provedbu i korištenje ESI fondova. Republika Hrvatska je donijela četiri takva programa, a aktivnosti unutar svakog operativnog programa financiraju se iz odgovarajućeg ESI fonda (Kohezijski fond, Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo).

ESI fond	Alokacija (Eur)
Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)	4.321.499.588
Kohezijski fond	2.559.545.971
Europski socijalni fond (ESF)	1.516.033.073
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)	2.026.222.500
Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)	252.643.138
Ukupno	10.675.944.270

10

Slika 5: Raspodjela iz ESI fondova za RH 2014.-2020.

2.3.2. Pretpristupni programi

Hrvatskoj su prije punopravnog članstva na raspolaganju bila sredstva iz Instrumenta pretpristupne pomoći IPA (eng. Instrument for Pre-Accession assistance). Kroz IPA program financirali su se projekti usklađivanja nacionalnih zakona s pravnom stečevinom Europske unije, primjene usklađenog zakonodavstva, kao i pripreme za provođenje kohezijske i poljoprivredne politike EU. Instrument pretpristupne pomoći je imao ključnu zadaću u izgradnji sustava upravljanja i kontrole sredstvima fondova Europske unije.

¹⁰ Raspodjela iz ESI fondova za RH 2014.-2020. Dostupno na: <https://strukturnifondovi.hr/>

Financijska vrijednost programa IPA za RH u razdoblju od 2007. do 2013. godine iznosila je 997.6 milijuna eura.¹¹

Za sveukupnu koordinaciju programa IPA u RH zaduženo je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, a za sveukupno financijsko upravljanje Ministarstvo financija. Za provedbu svake od 5 komponenti IPA programa uspostavljena je posebna operativna struktura, koja se sastoji od upravljačkog/ih tijela te provedbene/ih agencija.

Pet komponenti IPA programa:

1. Pomoć u tranziciji i jačanje institucija

2. Prekogranična suradnja

3. Regionalni razvoj – Promet, Okoliš,

Regionalna konkurentnost

4. Razvoj ljudskih potencijala

5. Ruralni razvoj (IPARD)

Table 1: 5 komponenti IPA programa

Prioriteti unutar komponenti određeni su u skladu s potrebama svake pojedine države sudionice programa, s ciljem maksimalnog prilagođavanja njezinim specifičnostima. Za svaku pojedinu komponentu uspostavljena je upravljačka struktura koja se sastoji od upravljačkog tijela i provedbenih agencija koje su nadležne za natječajne i ugovorne procedure.

IPA je predstavljala svojevrsan nastavak prve generacije EU fondova: CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD i ujedno bila priprema za provedbu ESI fondova.

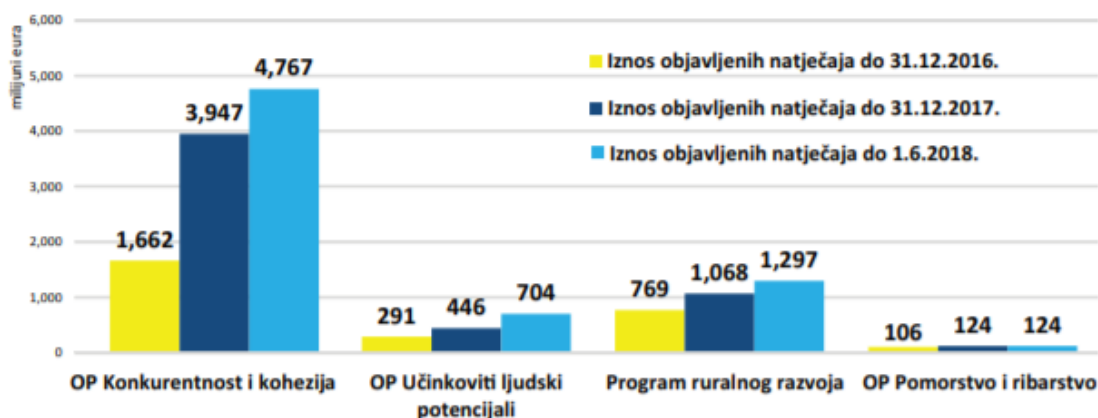
¹¹ IPA. Dostupno na 1. <https://zlatniplamen.hr/eu-fondovi/>

2.3.3. Objavljeni natječaji po operativnim programima 2014.-2020.

Tijekom 2017. i 2018. godine (do 1. lipnja) korisnicima je putem natječaja na raspolaganje stavljeno 4,06 milijarde eura kroz objavu 206 natječaja u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Time se iznos objavljenih natječaja popeo na 6,9 milijardi eura, što čini 64% ukupne alokacije za razdoblje od 2014. do 2020. godine.

Usporedbe radi, u trogodišnjem razdoblju od 2014. do kraja 2016. godine, bilo je objavljeno natječaja u iznosu 2,8 milijarde eura odnosno 26% od ukupno raspoloživih sredstava, što znači da je tijekom 2017. i 2018. broj objavljenih natječaja porastao 144%.

Najveći porast objavljenih natječaja u 2017. bilježi Operativni program Konkurentnost i kohezija te on iznosi 187%. Time je stopa objavljenih natječaja porasla na 70% alokacije za OPKK.¹²

Slika 6: Iznos objavljenih natječaja po operativnim programima

¹² Iznos objavljenih natječaja po operativnim programima 2014.-2020. Dostupno na: https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2018/07/5_godina_RH_u_EU_brosura_final.pdf

2.3.4. Ugovoreno na razini Europskih strukturnih i investicijskih fondova 2014. – 2020.

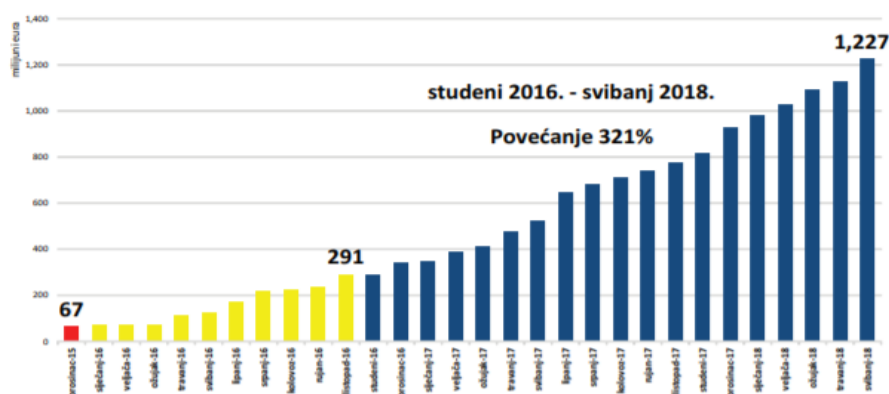
U posljednjih 20 mjeseci zabilježen je značajan rast ugovaranja projekata sufinanciranih iz ESI fondova. Ugovorena sredstva su porasla s 984 milijuna eura s kraja listopada 2016. godine na 4,83 milijarde eura, što je rast od 391%, čime je ugovoreno 45% od ukupne alokacije od 10,7 milijardi eura.

Najveći porast ugovaranja u iznosu od 593% postignut je u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, budući da je u posljednjih 19 mjeseci ugovoreno 2,76 milijardi eura dok je u prethodnom trogodišnjem razdoblju bilo ugovoreno svega 466 milijuna eura. Stopa ugovaranja za OPKK dosegla je ukupno 47% alokacije.

2.3.5. Plaćeno na razini Europskih strukturnih i investicijskih fondova 2014. – 2020.

Zabilježen je i veliki napredak u isplatama EU sredstava na razini ESI fondova. Plaćena sredstva korisnicima porasla su s 291 milijuna eura s kraja listopada 2016. godine na 1,23 milijarde eura, što je rast od 321%.

Isplate korisnicima ovise o dinamici provedbe aktivnosti unutar projekta, no i taj će broj ubrzo značajno porasti s obzirom na veliki porast u objavljivanju natječaja i ugovaranja projekata koji je postignut tijekom 2017. i početkom 2018. godine.

Slika 7: Isplate EU sredstava na razini EU fondova

3. FINANCIRANJE MUZEJA STAROG GRADA IZ EU FONDOVA

Pomoću sredstava iz EU fondova rekonstruirat će se, obnoviti i opremiti Muzej Starog Grada kako bi se razvojem novih sadržaja i programa doprinijelo promicanju hrvatske kulture, baštine i gospodarstva. Hrvatska je zemlja prirodnih i kulturnih bogatstava te je kao takva poznata u cijelom svijetu. Međutim, često su ta bogatstva zanemarena i ne iskorištava se njihov puni turistički i gospodarski potencijal.

Ovakvi projekti potrebni su nam kako bi spriječili propadanje kulturne baštine i kroz njenu revitalizaciju omogućili jačanje turizma i poduzetništva te osigurali nova radna mjesta.

3.1. Muzej Starog Grada

Prema vrsti muzejske građe i teritorijalnom području obavljanja svoje djelatnosti Muzej Staroga Grada je opći lokalni muzej koji vodi brigu o uspomena i predmetima koji govore o najstarijoj urbanoj cjelini na tlu Hrvatske, gradu koji živi neprekidno od svog utemeljenja kao grčki polis Faros 384. g.pr.Kr. pa sve do danas. Ta se briga proteže i na njegovu okolicu, koja zajedno s gradom čini neodvojivu cjelinu sa Starogradskim poljem kao jedinstvenim primjerom mediteranskog kulturnog krajolika. Od 2008. godine povijesna jezgra Staroga Grada i kulturni krajolik Starogradskog polja upisani su na UNESCO-vu listu svjetske baštine.¹³

Slika 8: Muzej Starog Grada

¹³ Izvor: <http://www.stari-grad.eu/hr/sto-raditi/kulturna-bastina> (preuzeto 06.05.2019.)

3.2. Odras prošlih stoljeća

Sa zapadne strane Hektorovićeovog Tvrdalja, na početku Njive, predjela Staroga Grada, koji se u drugoj polovici 19. st. počeo intenzivno izgrađivati, podigli su 1896. godine braća Biankini ovu veliku palaču, neorenesansnu kuću s vrtom. Složna i radišna obitelj, četvorica sinova Jurja Biankinija, brodarka i kapetana, ovom je gradnjom dala snažan pečat urbanističkoj preobrazbi Staroga Grada krajem 19. stoljeća.¹⁴

Cilj podizanja palače je u reprezentativne svrhe te su braća Biankini za dovršetak gradnje prodali staru kuću u Starom Gradu i očevo veliko jedrenjak za prekoceansku plovidbu. Na dva mjesta u palači su označili zajedništvo u gradnji: na nadvratniku ulaznih vrata prizemlja uklesali su uz godinu izgradnje 1896. i slova BB (Braća Biankini), a isti monogram nalazi se i na kovanoj rešetki ulaznih vrata prvog i drugog kata.

Arhitekt i graditelji kuće su nepoznati te je poznat jedino slikar (dekorater) Ivan Zemala, koji je oslikao monumentalno stubište i polja iznad svih unutarnjih vrata na katovima palače. Poznato nam je da je vrt palače u klasicističkom stilu oblikovao Petar Biankini, koji je zasadio i stoljetni himalajski cedar.

3.2.1. Vrijeme nevolja

Palača je velike promjene i oštećenja doživjela za vrijeme i neposredno nakon Drugog svjetskog rata. Najprije je u njoj bila talijanska, a onda njemačka komanda pa zatim partizanska bolnica te nakon rata općinski komitet komunističke partije i narodna škola šivanja za djevojke.

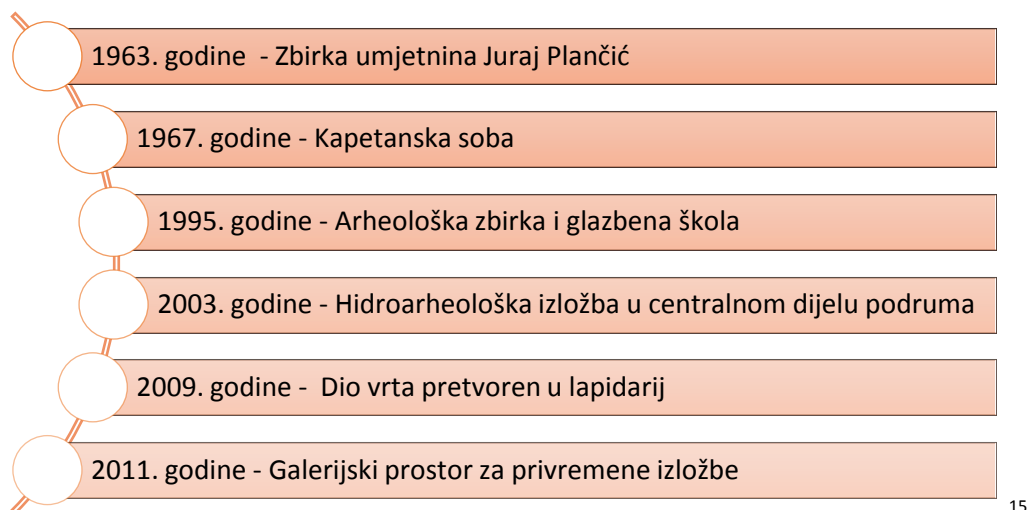
U to vrijeme uništen je sav namještaj, obiteljska arhiva, a razbijeno je i veliko sadreno poprsje Jurja Biankinija, rad Ivana Meštrovića. Kasnije, pedesetih godina 20. stoljeća, u palači je bio dječji vrtić, a u podrumima skladište građevinskog materijala narodne trgovine.

¹⁴Muzej Starog Grada. Dostupno na: <https://msg.hr/palaca-biankini/>

3.2.2. Vrijeme novog života: palača kao kulturni centar i muzej

Počeci Muzeja Staroga Grada sežu u 1963. godinu kada se u palači Biankini za posjetitelje otvorila Zbirka umjetnina Juraj Plančić te se od tada palača nastojala pretvoriti u gradski muzej. Kapetanska soba postavljena je 1967. godine, a 1995. godine osnovan je Centar za kulturu Staroga Grada te je tom prilikom postavljena i stalna arheološka izložba.

U centralnom dijelu podruma palače postavljena je stalna hidroarheološka izložba 2003. godine. Današnji Muzej Staroga Grada osnovan je 2007. godine preoblikovanjem Centra za kulturu. Danas se Muzej brine o četrnaest zbirki koje se tematski mogu podijeliti na četiri glavne cjeline, a to su arheološke, etnografske, povijesne i umjetničke zbirke.

15

Slika 9: Kronološki tijek razvoja muzeja

¹⁵ **Izvor:** vlastiti izvor

3.3. Bespovratna sredstva za obnovu i revitalizaciju kulturne baštine

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije raspisuje poziv za dostavu projektnih prijedloga u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, pod nazivom „Priprema i provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine“.

Riječ je o trajno otvorenom pozivu do iskorištenja svih raspoloživih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 50 milijuna eura odnosno 380 milijuna kuna, a namijenjen je prijaviteljima čiji projekti obnove i revitalizacije kulturne baštine mogu doprinijeti povećanju broja zaposlenih i turističkih izdataka.¹⁶

Potencijalni partneri na projektima u sklopu navedenog Poziva su tijela javne vlasti, vlasnici kulturnih dobara, mali i srednji poduzetnici te organizacije civilnog društva.

Sredstva su namijenjena integriranim razvojnim programima temeljenima na obnovi kulturne baštine, koji integracijom različitih elemenata i povezanih aktivnosti osiguravaju unaprjeđenje upravljanja kulturnom baštinom s ciljem doprinosa održivom razvoju na lokalnoj i regionalnoj razini.

Integrirani program obuhvaća sadržajno i/ili tematski povezana ulaganja nužna za razvoj određenog područja (turističke destinacije) koja kroz valorizaciju kulturne baštine doprinose njegovom društveno-gospodarskom razvoju čineći ga pritom prepoznatljivim turističkim odredištem. Projekt se provodi u potpunosti na teritoriju Republike Hrvatske, ali je ograničen na određeno uže ili šire geografsko područje, odnosno turističku destinaciju.

Sredstva će se dodjeljivati u skladu s Programom dodjele potpora za održivu obnovu kulturne baštine koji je sastavni dio dokumentacije ovog poziva, a odnosi se na investicijske potpore za kulturu i očuvanje baštine, potpore za ulaganje u lokalne infrastrukture te regionalne potpore za ulaganje.

¹⁶ Bespovratna sredstva za obnovu kulturne baštine. Raspoloživo na: <https://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=13115> [preuzeto 06.05.2019.]

4. PROJEKT „REKONSTRUKCIJA MUZEJA STAROG GRADA“

Projekt Starog Grada je dio strategije ministarstva usmjerene na revitalizaciju kulturne baštine s ciljem jačanja uloge kulturnog kreativnog sektora u gospodarskom regionalnom razvoju kroz privlačenje ulaganja, kreativnih talenata i razvoj turizma.

Cilj Ministarstva kulture tijekom cijelog budućeg programskog razdoblja je prvenstveno jačanje svijesti o važnosti sektora kulture na svim razinama te time poticanja kulturnih institucija, jedinica lokalne samouprave, udruga, regionalnih razvojnih agencija i drugih aktera da apliciraju projekte.

4.1. Svrha i opravdanost projekta

Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine, na otoku Hvaru živi 11.000 stanovnika dok u Starom Gradu 2.700 stanovnika. Mlada populacija (od 18-40 godina) čini oko 20% stanovništva te je sve veći trend iseljavanja. Jedan od temeljnih razloga jest školovanje te nemogućnosti cjelogodišnjeg zapošljavanja zbog sve veće orijentiranosti sezonskom turizmu.¹⁷

Navedeni trendovi kretanja društva dovode do nedostatka ljudskih resursa za pokretanje i provođenje sadržajnih aktivnosti u zajednici, čiji je rezultat nedovoljno sadržajan kulturni i društveni život lokalnog stanovništva.

Rekonstrukcija zgrade Muzeja doprinijet će zadržavanju mlade populacije na otoku, socijalnoj uključenosti lokalnog stanovništva te naposljetku i većem zadovoljstvu građana lokanom samoupravom. Rekonstrukcijom, obnovom i opremanjem Muzeja te razvojem brojnih novih sadržaja i programa pridonijeti će se promicanju hrvatske kulture i baštine te jačanju turizma, poduzetništva i zapošljavanja.

Postojeći objekt obnovit će se i opremiti modernom multimedijalnom opremom kako bi se na inovativan i interaktivan način privukli posjetitelji te predstavili turistički, obrazovni i zabavni sadržaji i ponuda.

¹⁷ Popis stanovnika otoka Hvara. Dostupno na: <https://hr.wikipedia.org/wiki/Hvar>

Cilj projekta je ostvarenje sadržajnog kulturno društvenog života lokalnog stanovništva Starog Grada. Projektom će se formirati društveno kulturni centar i kreirati plan upravljanja istim te adekvatno iskoristiti javni prostor, poboljšati međusobni odnosi između udruga, uspostaviti suradnja lokalne vlasti i udruga te povećati interes i uključenost lokalnog stanovništva.

Projektne aktivnosti ovog projekta u skladu su s dokumentima razvojne strategije Lag-a Škoji, županijskom razvojnom strategijom i strategijom na nacionalnoj razini.

4.2. Informacija o provedbenim kapacitetima prijavitelja i odabiru partnera

Prijavitelj projekta je Stari Grad koji je u projektom prijedlogu „Rekonstrukcija muzeja Starog Grada“ partnerskih institucija LAG Škoji, zatražio bespovratna sredstva iz fondova Europske unije u iznosu od 2 milijuna kuna.¹⁸

Partneri se udružuju kako bi se projektom kreirala prostorna, sadržajna i funkcionalna turistička cjelina u centru grada temeljena na kulturnoj baštini i gospodarstvu Republike Hrvatske.

Partneri su osmislili brojne sadržaje koji će se tijekom cijele godine provoditi u novouređenim prostorima u suradnji s udrugama civilnog društva, poduzetnicima, obrtnicima te drugim gospodarskim udruženjima i ostalim javnim, obrazovnim i znanstvenim ustanovama.

4.3. Održivost rezultata nakon završetka projekta

Proračun grada Stari Grada je 17 milijuna kuna dok projekt „Rekonstrukcije muzeja Starog Grada“ iznosi 2 milijuna kuna. Po završetku projekta grad će imati kreiran plan upravljanja muzejom i društveno-kulturnim centrom, što će omogućiti bolju iskorištenost javnog prostora.¹⁹

¹⁸Lokalna akcijska grupa. <http://www.lag-skoji.hr/lokalna-razvojna-strategija/>

¹⁹ Proračun Stari Grada. Dostupno na: <https://stari-grad.hr/index.php?show=56057>

Za provedbu navedene aktivnosti zaposlit će se stručna osoba koja će koordinirati prostornu i sadržajnu cjelinu zgrade, a financirati će se iz proračuna grada Starog Grada. Financijska održivost će biti zajamčena od najma ugostiteljskog objekta, prodaje ulaznica i iznajmljivanja dvorana.

4.4. CILJEVI PROJEKTA S POKAZATELJIMA

4.4.1. Sadržajan kulturno-društveni život lokalnog stanovništva

Ostvarenje specifičnih pokazatelja koje korisnik određuje za projekt:						
Identifikacijski broj, ime i jedinica pokazatelja	Mjerene vrijednosti		Doprinos	Učestalost izvješćivanja	Rok za ostvarenje	Obrazloženje i dokazi postignuća
	Polazišna vrijednost	Ciljna vrijednost				
Broj događanja	10,00	120,00	110,00	kontinuirano tijekom godine	do kraja projekta	fotografije, medijski članci, evidencija manifestacija
Broj sudionika	300,00	500,00	4700,00	na određeni rok	2 godine	potpisne liste, prodane ulaznice

Projekt je definiram ciljevima koje želi ostvariti i aktivnostima koje je potrebno provesti da bi se postigli ciljevi, obično unutar dobro definiranog vremenskog okvira te financijskih sredstava.

Pokazatelj ili indikator je opći naziv za instrumente, simptome, obilježja koja najbolje opisuju trenutno stanje neke pojave odnosno stanje procesa ili postupaka izvođenja nekog rada ili programa.²⁰

²⁰ Upravljanje projektnim ciklusom i pristup logičke matrice. Dostupno na: <http://www.odraz.hr/media/135542/upravljanje%20projektnim%20ciklusom%20i%20pristup%20logicke%20matrice.pdf>

DOBRI INDIKATORI TREBAJU BITI:

- specifični - mjeriti stvarne učinke aktivnosti ili inicijative;
- mjerljivi;
- dostupni;
- relevantni s obzirom na ciljeve o kojima je riječ;
- vremenski određeni.

Table 2: Dobri indikatori

5. ELEMENTI PROJEKTA I PRORAČUN

Br.	Elementi projekta	Ukupni iznos prihvatljivih troškova, HRK	Mjerljivi ishodi (kvalitativni/kvantitativni) elementa projekta	Cilj
1.	Kreiran plan upravljanja	2.500,00	Dokument usvojen na gradskom vijeću	Sadržajan kulturno-društveni život lokalnog stanovništva Starog Grada
2.	Iskorištenost kapaciteta prostora	682.000,00	Broj dana zauzetosti prostora (300 dana) Uređeno 500 m2 prostora	
3.	Suradnja udruga i lokalne vlasti	20.000,00	Broj sastanaka i zajedničkih projekata	
4.	Povećan interes lokalnog stanovništva	60.000,00	Manifestacije, radionice, aktivnosti	
5.	Promidžba i vidljivost	0,00		
6.	Upravljanje projektom i administracija	0,00		
Ukupno:		764.500,00		

U okviru proračuna projekta prikazani su „prihvatljivi troškovi“ koji se mogu priznati u okviru svakog pojedinog programa financiranog iz sredstava EU. Prihvatljivi troškovi detaljnije su prikazani u nastavku.

5.1. Povezanost elemenata projekta s projektnim ciljevima

Navedenim elementima projekta zajednički cilj jest sadržajan kulturno-društveni život lokalnog stanovništva Starog Grada.

1. *Kreiran plan upravljanja* predstavlja dokument koji donosi raspored događanja u Muzeju Starog Grada, a samim time doprinosi društveno-kulturnom sadržaju lokalnog stanovništva.
2. *Iskorištenost kapaciteta prostora*; opremanjem prostora omogućava se kvalitetniji te bogatiji program, odnosno zauzetost prostora koji doprinosi cilju
3. *Suradnja udruga i lokalne vlasti*; međusobnom suradnjom udruga te udruga sa lokalnom vlasti, doprinijet će se realizaciji zajedničkih projekta
4. *Povećan interes lokalnog stanovništva*; organizacijom različitih manifestacija, radionica i aktivnosti namijenjene lokalnom stanovništvu, povećat ćemo interes i sudjelovanje stanovništva

5.2. ANALIZA TROŠKOVA

➤ Kreiran plan upravljanja

Angažirat će se vanjski suradnik pravne strukture za izradu plana upravljanja i održavanje 5 tribina s lokalnim stanovništvom.

Stavka troška	Broj jedinica	Jedinica	Iznos po jedinici/HRK	Ukupni iznos, HRK	Kategorija financiranja
Vanjski suradnik	5,00	dan	500,00	2.500,00	Ukupno, HRK
Ukupno				2.500,00	

➤ **Bolja iskorištenost prostora**

Stavka troška	Broj jedinica	Jedinica	Iznos po jedinici/HRK	Ukupni iznos, HRK	Kategorija financiranja
Građevinski radovi i rekonstrukcije	1,00	Ugovor	500.000,00	500.000,00	Ukupno, HRK
Opremanje prostora/kompjutori	2,00	Komad	5.000,00	10.000,00	Ukupno, HRK
Opremanje prostora/projektor	1,00	Komad	7.000,00	7.000,00	Ukupno, HRK
Opremanje prostora/stolice	150,00	Komad	1.000,00	150.000,00	Ukupno, HRK
Najam prostora	30	dan	500,00	15.000,00	Ukupno, HRK
			Ukupno	682.000,00	

Table 3: Bolja iskorištenost prostora

➤ **Suradnja udruga i lokalne vlasti**

U cilju postizanja suradnje udruga organizirat će se konferencija pri kojoj će udruge prezentirati svoja djelovanja i ideje za zajedničke projekte. U trošak organizacije bit će uključen i catering za sudionike.

Stavka troška	Broj jedinica	Jedinica	Iznos po jedinici/HRK	Ukupni iznos, HRK	Kategorija financiranja
Konferencija/catering	1,00	Ugovor	20.000,00	20.000,00	Ukupno, HRK
			Ukupno	20.000,00	

➤ Povećan interes lokalnog stanovništva

Angažiranje vanjskih suradnika za vođenje radionica različitih namjena (plesne, glumačke, kulinarske).

Stavka troška	Broj jedinica	Jedinica	Iznos po jedinici/HRK	Ukupni iznos, HRK	Kategorija financiranja
Radionice/vanjski suradnici	12,00	Ugovor	5.000,00	60.000,00	Ukupno, HRK
			Ukupno	60.000,00	

Table 4: Povećan interes lokalnog stanovništva

5.3.. RASPORED PROVEDBE ELEMENATA PROJEKTA

Početni datum provedbe aktivnosti projektnih elemenata: **01-2020**

Trajanje provedbe aktivnosti (mjeseci): **24**

Zaključni datum provedbe aktivnosti projektnih elemenata: **12-2021**

5.4.. UKUPNI TROŠKOVI PROJEKTA

	Iznos, HRK
Ukupna vrijednost projekta	764.500,00
1. Ukupni prihvatljivi troškovi	764.500,00

Table 5: Ukupni troškovi projekta

5.5. LOGIČKA MATRICA „STARI GRAD“

Logička matrica „Starog grada“ predstavlja glavni rezultat procesa logičkog pristupa osmišljavanja projekta, odnosno predstavlja „konačan“ proizvod procesa.

Predstavlja sažetak ključnih informacija našeg projekta te ujedno pruža jednostavan pregled koji omogućuje brzu procjenu dosljednosti i sklada u logici projekta.

	Logička veza	Pokazatelji uspjeha	Izvori i sredstva provjere	Pretpostavke
Opći ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zadržavanje mlade populacije na otoku ✓ Socijalna uključenost lokalnog stanovništva ✓ Zadovoljstvo građana lokalnom samoupravom 	Rezultati ankete/javnog mijenja	anketa	
Specifični ciljevi	Sadržajan kulturno-društveni život lokalnog stanovništva Starog Grada	Broj događanja: 120	Evidencija manifestacija Evidencija sudionika Objavljenje brošure i plakati	Stabilna vlast Produktivnost centra
Očekivani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kreiran plan upravljanja ✓ Bolja iskorištenost javnog prostora ✓ Poboļjšani međusobni odnosi između udruga ✓ Dobri suradnički odnosi lokalne vlasti i udruga ✓ Povećan interes lokalnog stanovništva 	Broj registriranih na newsletter: 1500 Broj dana zauzetosti prostora: 300 Broj zajedničkih	Baza newsletter-a Potpisne liste i kupljene ulaznice	Interes sudionika

		projekata: 5		
		Broj posjetitelja: 5000		
		Broj održanih javnih rasprava: 3		
Aktivnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacija javne rasprave o potrebama zajednice 2. Izrada plana upravljanja 3. Sanirati i adaptirati zgradu 4. Opremiti prostor 5. Organizirati konferenciju udruga 6. Organizirati javne sastanke i koordinirati administraciju 7. Organizirati manifestacije, radionice i aktivnosti 	<p>Broj održanih javnih rasprava: 3</p> <p>Plan upravljanja: 1</p> <p>Broj ugovora za provedene radove: 5</p> <p>Ukupan broj opreme: 153</p> <p>Broj sudionika na konferenciji: 40</p> <p>Broj održanih radnih sastanaka: 3</p> <p>Broj provedenih događanja: 120</p>	<p>Dokument plana upravljanja</p> <p>Zapisnici (izvještaji)</p> <p>Računi</p> <p>Potpisne liste</p> <p>Kupljene ulaznice</p>	<p>Dobar odaziv korisnika</p> <p>Suglasnost lokalne vlasti</p> <p>Spremna projektna dokumentacija</p> <p>Interes dionika za prostorom</p>

Table 6: Logička matrica

6. ZAKLJUČAK

Europska unija, ekonomska je i politička unija, jedinstvena međuvladina i nadnacionalna zajednica europskih država te jedan od ciljeva politike Europske Unije predstavlja pokretanje ekonomskih i gospodarskih procesa u svrhu razvoja zemalja članica Unije.

Fondovi Europske unije zamišljeni su kao sredstvo djelovanja na regionalnim razinama s ciljem regionalnog razvoja u svrhu povećanja učinkovitosti na nacionalnog gospodarstva te uravnoteženi razvitak svih područja unutar zemlje članice Unije.

Članstvo u EU znači preuzimanje pravne stečevine EU, u područjima u kojima to nekoj državi odgovara, u ovom slučaju Hrvatskoj i u onima u kojima možda ne. Svakoj članici osigurava pristup sredstvima iz fondova, izdvajanje za zajednički proračun, pravo glasa u Vijeću te grupu zastupnika u Parlamentu kao i pravo na predsjedavanje EU-om i razne druge povlastice, posebno u smislu zastupanja interesa na globalnoj razini.

Istraživanjem se zaključuje kako Hrvatska ima mogućnost uživati korist od raspoloživih sredstava koja mogu samo pozitivno utjecati na gospodarski oporavak i rast zemlje. Navedene zaključke potvrđuje i analizirani projekt „Rekonstrukcija muzeja Starog Grada“ gdje se putem logičke matrice predstavlja glavni rezultat procesa logičkog pristupa osmišljavanja projekta, odnosno predstavlja „konačan“ proizvod procesa.

Temeljni cilj istraživanja jest promicanje kulture, baštine i gospodarstva gdje se u sklopu Prioritetne osi 6 „Zaštita okoliša i održivost resursa“ OPKK-a nalazi se Investicijski prioritet 6c „Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine“ sa specifičnim ciljem 6c1 „Povećanje zaposlenosti i turističkih izdataka kroz bolje upravljanje kulturnom baštinom“.²¹

S obzirom na bogatu kulturnu baštinu kojom raspolaže Republika Hrvatska, njenom revalorizacijom, obnovom i revitalizacijom ostvarit će se gospodarska korist stvaranjem inovativnih usluga i proizvoda u cilju održivosti, razvoja, zapošljavanja i socijalne kohezije.

²¹ Priprema programskih dokumenata. Dostupno na: <https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2017/03/OPKK-Sazetak-prioriteta-i-ciljeva-1.pdf>

SAŽETAK

EU fondovi su novac europskih građana koji se, sukladno određenim pravilima i procedurama, dodjeljuju raznim korisnicima za provedbu projekata koji trebaju pridonijeti postizanju spomenutih ključnih javnih politika EU. Europske javne politike donose se za razdoblje od 7 godina te se nazivaju financijskom perspektivom. Trenutno se nalazimo u financijskoj perspektivi 2014.-2020. kojoj je prethodila financijska perspektiva 2007.-2013.

Temeljni cilj istraživanja jest promicanje kulture, baštine i gospodarstva koji je prikazan putem analiziranog projekta „Rekonstrukcija muzeja Starog Grada“ gdje se putem logičke matrice utvrđuje glavni rezultat procesa logičkog pristupa osmišljavanja projekta.

Proračunom EU-a neće se financirati ono što se može pokriti iz nacionalnih proračuna, nego je usmjeren na područja u kojima europska financijska sredstva donose stvarnu dodanu vrijednost. Njime se financira ono što se inače ne bi financiralo ili ono što bi bilo skuplje financirati iz nacionalnih proračuna.

SUMMARY

EU funds are European citizens' money, which, in accordance with certain rules and procedures, is allocated to various beneficiaries for the implementation of projects that should contribute to the achievement of the aforementioned key EU public policies. European public policies are adopted for a period of 7 years and are referred to as the financial perspective. We are currently in the financial perspective 2014-2020, preceded by the 2007-2013 financial perspective

The basic objective of the research is to promote culture, heritage and economy, which is presented through the analyzed project "Reconstruction of Stari Grad Museums", where the main result of the process of logical approach to project design is determined through a logical matrix.

The EU budget will not finance what can be covered from national budgets, but rather focus on areas where European financial resources bring real added value. It finances what would otherwise not be funded or what would be more expensive to finance from national budgets.

LITERATURA

INTERNET IZVORI

1. Bespovratna sredstva za obnovu kulturne baštine. Raspoloživo na: <https://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=13115> [preuzeto 06.05.2019.]
2. Europska Unija : https://hr.wikipedia.org/wiki/Europska_unija
3. Europa 2020; Europska strategija rasta:
<https://izvoz.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Kohezijska%20politika%20EU%20i%20Hrvatska%202014.-2020..pdf>
4. Europski strukturni i investicijski fondovi. Raspoloživo na:
<http://www.strukturnifondovi.hr/eu-fondovi> [preuzeto 06.05.2019.]
5. Hrvatska u Europskoj uniji. Dostupno na: https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2018/07/5_godina_RH_u_EU_brosura_final.pdf
6. Kohezijska politika. Dostupno na:
https://ec.europa.eu/regional_policy/hr/policy/what/glossary/c/cohesion-policy
7. IPA. Dostupno na 1. <https://zlatniplamen.hr/eu-fondovi/>
8. Iznos objavljenih natječaja po operativnim programima 2014.-2020. Dostupno na:
https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2018/07/5_godina_RH_u_EU_brosura_final.pdf
9. Lista zaštićenih kulturnih dobara. Dostupno na: <https://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=3650>
10. Lokalna akcijska grupa. <http://www.lag-skoji.hr/lokalna-razvojna-strategija/>
11. Muzej Starog Grada. Dostupno na: <https://msg.hr/palaca-biankini/>
12. Priprema programskih dokumenata. Dostupno na: <https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2017/03/OPKK-Sazetak-prioriteta-i-ciljeva-1.pdf>
13. Pristupanje Hrvatske Europskoj Uniji. Dostupno na:
https://hr.wikipedia.org/wiki/Pristupanje_Hrvatske_Europskoj_uniji
14. Popis stanovnika otoka Hvara. Dostupno na: <https://hr.wikipedia.org/wiki/Hvar>
15. Proračun Stari Grada. Dostupno na: <https://stari-grad.hr/index.php?show=56057>
16. Raspodjela iz ESI fondova za RH 2014.-2020. Dostupno na: <https://strukturnifondovi.hr/>

17. Tijek novca u EU. Dostupno na: https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2018/07/5_godina_RH_u_EU_brosura_final.pdf

18. Upravljanje projektnim ciklusom i pristup logičke matrice. Dostupno na: <http://www.odraz.hr/media/135542/upravljanje%20projektnim%20ciklusom%20i%20pristup%20logicke%20matrice.pdf>

POPIS SLIKA

Slika 1: Države članice Europske Unije	4
Slika 2: Kohezijska politika	9
Slika 3: Zastave EU i Hrvatske na zgradi Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija	9
Slika 4: Europski strukturni i investicijski fondovi.....	10
Slika 5: Raspodjela iz ESI fondova za RH 2014.-2020.....	11
Slika 6: Iznos objavljenih natječaja po operativnim programima	13
Slika 7: Isplate EU sredstava na razini EU fondova.....	14
Slika 8: Muzej Starog Grada	15
Slika 9: Kronološki tijek razvoja muzeja	17

POPIS TABLICA

Table 1: 5 komponenti IPA programa	12
Table 2: Dobri indikatori	22
Table 3: Bolja iskorištenost prostora	24
Table 4: Povećan interes lokalnog stanovništva.....	25
Table 5: Ukupni troškovi projekta.....	25
Table 6: Logička matrica.....	27